

Sygn. akt III Cz 3/19

POSTANOWIENIE

Dnia 3 kwietnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SO Magdalena Balion - Hajduk (spr.)

Sędziowie: SO Magdalena Hupa-Dębska

SR del. Daniel Gierak

po rozpoznaniu w dniu 3 kwietnia 2019 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym sprawy

z powództwa C. B., A. Ś., M. Ś.

przeciwko Gminie S.

na koszty procesu

na skutek zażalenia powoda C. B.

od rozstrzygnięcia zawartego w punkcie 4 wyroku Sądu Rejonowego w (...)

z dnia 13 czerwca 2018 r., sygn. akt I C 905/17

postanawia:

1. **oddalić zażalenie;**

2. **zasądzić od powoda na rzecz pozwanej 900 (dziewięćset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.**

SSR del. Daniel Gierak SSO Magdalena Balion - Hajduk SSO Magdalena Hupa-Dębska

Sygn. akt III Cz 3/19

UZASADNIENIE

Rozstrzygnięciem zawartym w punkcie 4 wyroku z 13 czerwca 2018r. Sąd Rejonowy w (...) postanowił nie obciążać pozwanej kosztami procesu na podstawie art. 102 k.p.c. W uzasadnieniu wskazał, że uwzględnił specyfikę sytuacji stron i okoliczności, które ten stan wytworzyły. Zwrócił uwagę, że pozwana jako jednostka samorządu terytorialnego wykazała się zaangażowaniem, nadto spełniła żądanie pozwu, jak też złożyła oświadczenie o jego uznaniu, co przyczyniło się do szybszego zakończenia postępowania.

Zażalenie na to rozstrzygnięcie złożył powód C. B.. Domagał się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanej kosztów sądowych postępowania ponad żądane poprzednio kwoty, tj. kosztów opinii prywatnej w wysokości 2500 zł, adwokackich innych pełnomocników przed sprawą według zwyczaju i norm oraz kosztów dalszej korespondencji w wysokości 12 zł. Nadto, wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i zasądzenie na swoją rzecz od pozwanej kosztów lub uchylenie rozstrzygnięcia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, a także zasądzenie od pozwanej kosztów sądowych i zastępstwa procesowego. Wywodził, że roszczenie zostało zaspokojone w trakcie sprawy, a pozwana dała powód do jej wytoczenia, wobec czego zasadnym jest zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania. Dalej wskazywał, że z uwagi na konieczność wyznaczenia rozprawy uzasadnione jest zasądzenie

kosztów zastępstwa procesowego z uwzględnieniem dwukrotnej lub sześciokrotnej stawki minimalnej ustalonej rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Pozwana wniosła o oddalenie zażalenia oraz zasądzenie na swoją rzecz od powoda kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Podstawową regułą odpowiedzialności za wynik procesu statuuje art. 98 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Prawidłowe zastosowanie tego przepisu sprowadza się zatem do ustalenia strony wygrywającej i przegrywającej, na którą zostanie nałożony obowiązek. Wyłom od ogólnej reguły obciążenia strony przegrywającej kosztami procesu stanowi zasada słuszności ujęta w art. 102 k.p.c. pozwalająca na zasądzenie od strony przegrywającej tylko części kosztów albo nie obciążanie jej w ogóle kosztami w przypadkach szczególnie uzasadnionych. W orzecznictwie generalnie przyjmuje się, że do kręgu „wypadków szczególnie uzasadnionych” należą zarówno okoliczności związane z samym przebiegiem procesu, jak i leżące na zewnątrz. Do pierwszych zaliczane są sytuacje wynikające z charakteru żądania poddanego rozstrzygnięciu, jego znaczenia dla strony, subiektywne przekonanie strony o zasadności roszczeń, przedawnienie, prekluzja. Drugie natomiast wyznacza sytuacja majątkowa i życiowa strony, z tym zastrzeżeniem, że niewystarczające jest powoływanie się jedynie na trudną sytuację majątkową, nawet jeśli była podstawą zwolnienia od kosztów sądowych i ustanowienia pełnomocnika z urzędu.

Przepis ten z uwagi na swój szczególny charakter, nie może być wykładany rozszerzająco. Kwestia zastosowania art. 102 k.p.c. pozostawiona jest jednak orzekającemu sądowi z odwołaniem się do jego kompetencji, bezstronności, doświadczenia i poczucia sprawiedliwości. Ocena Sądu jest suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym, ma charakter dyskrecjonalny, oparty na swobodnym uznaniu, kształtowanym własnym przekonaniem, poczuciem sprawiedliwości oraz analizą okoliczności rozpoznawanej sprawy.

Ponieważ orzekanie o kosztach procesu związane jest z dyskrecjonalną władzą sędziowską (uznaniem sędziowskim), korygowanie rozstrzygnięcia o zastosowaniu, bądź braku zastosowania art. 102 k.p.c. może być dokonane przez sąd wyższej instancji tylko wówczas, gdy jest rażąco niesprawiedliwe, a reguły sprawiedliwościowe oczywiście naruszone.

Sąd Rejonowy przedstawił argumentację jaką kierował się, stosując normę art. 102 k.p.c., a to odwołał się do charakteru sprawy oraz sytuacji procesowej pozwanej.

Z okoliczności sprawy wynika, że pozwana jest jednostką samorządu terytorialnego, której działania są determinowane przepisami prawa oraz wolą mieszkańców. Pozwana dążyła do ugodowego załatwienia sprawy, zaś na dalszym etapie postępowania wykazywała wolę współpracy, spełniła żądanie pozwu, jak i złożyła oświadczenie o uznaniu powództwa.

W świetle tych okoliczności, nie sposób zarzucić Sądowi Rejonowemu, aby dokonana przezeń ocena możliwości zastosowania art. 102 k.p.c. była rażąco niesprawiedliwa czy dowolna. Tylko zaś w sytuacji rażącej niesprawiedliwości oceny lub dowolności doboru przesłanek decydujących o zastosowaniu normy art. 102 k.p.c. możliwe jest wzruszenie wydanego na jej podstawie orzeczenia o kosztach procesu.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy oddalił zażalenie powoda jako bezzasadne na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. O kosztach postępowania zażaleniowego orzekł stosownie do art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018r. poz. 265) w zw. z § 2 pkt 5 tego rozporządzenia.

SSR del. Daniel Gierak SSO Magdalena Balion – Hajduk SSO Magdalena Hupa - Dębska